

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

Ο 'Αντώνιος συναντά και πάλι την Κλεοπάτρα. Ήμέραι έργιων. Ο 'Ηρώδης άποφασίζει να δολοφονήσει την Αιγυπτια γυναικα. Ποιοι έμπέδισαν την δολοφονια. Η 'Οκταβια στάς 'Αθήνας. Ο 'Αντώνιος άπερσέυει τη γυναικα του. Οι νεοί του θρικιμέσι. Πρό των πεδών της Κλεοπάτρας, Δώρα και τίτλις στα τέμνα του, κτλ.

Γ'.

Στις νεότερες του αιώος έκδοσιές, ο 'Αντώνιος τή εύφωκε κάποτε σκούρα. Πολλοί 'Αλεξανδρινοί πολίτες, μη Ξέροντας ποιος είναι ο μεθυσμένος αυτός φασόλι, με την άσκουρη φιλάνδρα του, δέν άνεχόντουσαν τ' άστία του και τον έλασαν μαζί-δύο φορές στο έξωλο...

Ο 'Αντώνιος, παρά τη σωματική του φαί... τις έφαγε, χωρίς να πη λέξει. Κατόπι διαος αΐτου, Έγινε γυνστή από λαό ή περίεργη ή-διωχτορία του ήγεμονικού Έθνούς, κ' Έτσι κανένας πειά δέν τόλμησε να τον άνοχλήσει.

Στό μεταξύ όμως αυτό, ή Φουβιά, ή σύζυγος του 'Αντωνίου, πού βρισκόταν στη Ρώμη, Ξηλείοντας την Κλεοπάτρα, φρόντισε και έφορμάλεσε έμφύλιον πόλεμον. Καί το άποτέλεσμα ήταν ν' άναγκαστή ο έρωτευμένος στρατηγός να εγκαταλείψη την αγαπημένη του Κλεοπάτρα και να γυρίσει στην 'Ιταλία, παίρνοντας μαζί του 200 πλοία και άρκετό στρατό.

Όταν όμως ο 'Αντώνιος έφτασε στο Βουνδύσιο, ο έμφύλιος πόλεμος είχε πάψει. Ο 'Οκτάβιος, μέλος της τριανδρίας πού κυβερνούσε τους Ρωμαίους, είχε πειά έπλάσει παντού την τάξη. Καί ή γυναικα του 'Αντωνίου, πού προβάλεσε τη σύμφυση, πέθανε στό μεταξύ αυτό μαζουά άτ' τη Ρώμη, χωρίς να Ξαναβή τον άπιστο σύζυγό της.

Μετά ταύτα τα τρία μέλη της τριανδρίας της Ρώμης άποφάσισαν να μοιράσουν τη χώρα και να λείψη έτσι κάθε άφορη ή άναγωνισμοσού μεταξύ τους.

Ο 'Οκτάβιος πήρε στό μεριδί του τό τμήμα της Λύβουος, ο 'Αντώνιος τό μέρος της Ανατολής και ο Λέπιδος τις Ρωμαϊκές κτήσεις της 'Αφρικής.

Έπί πλέον, για να στερεωθή άκόμα περισσότερο ή ενιαχια και ή φίλια τους, ο 'Αντώνιος, μαζί και είχε γυριέσει, πήρε γυναικα τον την αδελφή του 'Οκταβίου 'Οκταβια κ' έμεινε δια έβιστη τη χρονιά στη Ρώμη, ζώντας άρμονικά με τη σύζυγό του, χωρίς ν' άλασχυλείται παρά μόνο με τις ένοχέσεις του κράτους.

Κατόπι, αφού έμεινούσαν μερικά άλλα γεγονότα πού παραλείπουμε να τ' αναφέρουμε, γιατί δέν ενδιαφέρουν την ιστορία μας, ο 'Αντώνιος άρρισε την 'Οκταβια στη Ρώμη και έπέστεισε στη Μ. 'Ασία, για να λείψη μια παλιά διαφορά του με τους Πάθους.

Είχαν περάσει τρία χρόνια από τότε πού χωρίστηκε από την Κλεοπάτρα και ή βασίλισσα της Αιγύπτου, ή οποία είχε καταλάβει τόσα και την Κύπρο, ζούσε στην 'Αλεξάνδρεια με τή δυό παιδιά πού είχε άποκτήσει μαζί του.

Είχε στη διάθεσί της άρκετους προσώπους και άνεξάντητους θησαυρούς, άλλα έκείνο πού την πλήρως κατακόρα και την έκανε να μη βρισχη πουνθενά παρηγοριά, ήταν ή εγκατάλειψη του αγαπημένου της 'Αντωνίου.

Η Ξαφνική φευγή του 'Αντωνίου για τη Ρώμη είχε τραυματίσει θανάσιμα τη φιλιανία και τον έρωτά της και την είχε βυθίσει σκεδόν σε λένθος.

Έξασκοινούσε άκόμα ν' άγαπά τον 'Αντώνιο και τον άποφρασε με την ίδια λαχτάρα σαν πρότα, άλλ' αυτός φανόταν πώς την είχε ξεγράσει.

Κι' όμως δέν είχε συμβεί αυτό πού φοβόταν ή Κλεοπάτρα. Ο 'Αντώνιος Ξεσκούλινούσε να την αγαπά, να την ποθή, να την θημάται με λαχτάρα.

Μά κ' ο 'Αντώνιος μόλις πάτησε τό πόδι του στ' 'Ασιατικά χωματά, αισθάνθηκε ν' ανάβη μέσα του πού φλογερή από πρην ή αγάπη του για την Κλεοπάτρα.

'Αφού λοιπόν εγκατέστησε τό στρατόπέδου του στη Λαοδικεια, ή πρώτη του σκέψη ήταν να στείλη άνδρούς του και να προσκαλέση την Κλεοπάτρα κοντά του.

Αυτή έσπευσε φρονιά να ύπακούση άμέσως στην πρόσκλησή του κ' ο 'Αντώνιος, Ξαναβέβηλόντας την, ύστερ' από τόσον καιρό, χάρηκε ύπερβολικά και έπάνου στη χαρά του της έκανε όμορο δόλωληρα... βασιλεία...

'Υστερ' από κάποιους μέρες, αφού στό μεταξύ πέρασε μαζί ζωή άπόλαυσον και διασκεδάσαν μαζί με τον αγαπημένο της, ή Κλεοπάτρα κινήσε να γυρίσει στην 'Αλεξάνδρεια.

Στό όρόμο της όμως, ενώ περιόυσε άτ' τή μέρη της 'Ιουδαίας,

λίγο έλειψε να πέση θύμα του βασιλιά της χώρας, 'Ηρώδης, ο άποιος είχε άποφασίσει να τη σκοτώσει, θέλοντας ν' απαλλάξη τον 'Αντώνιο από τή δόλωρα δίχτυα της.

Άνέβαλε όμως την πραγματοποίηση της άποφάσεώς του, γιατί οι πύθιοιού του είχαν την πρόνοια να του έξηγήσουν, ότι ή όργη του 'Αντωνίου μετά τό φόνου της βασίλισσας θα Ξεσκούσε δόλωληρη έλάνο του.

Όταν ή Κλεοπάτρα έφτασε στην 'Αλεξάνδρεια, έλαβε γράμμα από τον 'Αντώνιο, ο άποιος της παράγγελλε να τρέξη πρός βοήθειά του, φέρνοντας χρηματά, ρούχα και τροφίμα για τό στρατό του.

Κι' αληθινά ο 'Αντώνιος, έλάνο στη βασίλισση του ν' άνταμωθή όσο μπορούσε γρηγορότερα με τή βασίλισσα, δέν είχε φροντίσει να έφοδαστή καλά με τή μέσα πού άπαυόνταν κατά τη διεξαγωγή του πολέμου. Έτσι είχε άναγκαστή να ύποχρησθή μαζί στην καρδιά του ζευγαίου. Η πορεία του στρατού του γινόταν πολύ καυασιά, διά μέσου των χιονιών.

Πολλοί στρατιώτες, μην έχοντας τί να φάιν, πέθαναν άτ' την πείνα και άλλοι σκοτωνόντουσαν από τό λιπώου των Πάθους πού τους κενηρούσε άδάκοια.

Ο 'Αντώνιος, κατά την ύποχρήσή του αυτή, έδωσε σε διάστημα 27 ήμερών 10 μίλλες, και όταν έφτασε τέλος στη Συρία, από τις έξήτα χιλιάδες στρατιώτες του δέν είχαν άπομείνει παρά οι μισοί.

Η βοήθεια της Κλεοπάτρας δέν είχε προφταίσει γρήγορ' έγκαιρός και ο 'Αντώνιος, έλάνο στην άεπλοσία του, νομίζοντας πως ή άγαπημένη του δέν είχε εγκαταλείψει, παραδόθηκε στό μεθύσια και στις καταγορήσεις.

Έπί τέλος, έφτασε στη Συρία κ' ή Κλεοπάτρα, ή άποια έφερε στον 'Αντώνιο διακόσια τάλαντα, τροφιά και ρούχα πρός έφοδοπιστό του κενηραζόμενου και πεινασμένου στρατού του.

Στό μεταξύ είχε μαθευτή στη Ρώμη ή άποτυχία του 'Αντωνίου και ή σύζυγος του 'Οκταβια, ή αδελφή του 'Οκταβίου, άν και πληροφοροφρήθηκε τη νέα συνάντησή του 'Αντωνίου με την Κλεοπάτρα, άποφάσισε να πάη κ' αυτή κοντά του.

Άλλα επειδή δέν ήθελε να συναντηθή με την άντιλήθ της, διευνδύθηκε σιάς 'Αθήνας και από εκεί έστειλε γράμμα στο σύζυγό της, Ξητώντας του να της όρση μέρος συναντήσεως.

Ο 'Αντώνιος όμως, για να μη χωριστή άτ' την Κλεοπάτρα, έγραψε στην 'Οκταβια να μην τό κινήσει άτ' την 'Αθήνα, γιατί σκεδίαζε να εκστρατεύσει εκ νέου κατά των Πάθους.

Η 'Οκταβια, άν και κατάλαβε την αίτια, για την όποια ο σύζυγός της άπέφραγε να τη δεχτή, τού έγραψε Ξανά και τον ρωτούσε σε ποιο μέρος ήθελε να τού στείλη τη στρατιωτική έπικουρία και τή πολεμοόμοια, τή όποια κατά παράκλησή της είχε χορηγήσει ο άδελφός της 'Οκτάβιος.

Τότε ο 'Αντώνιος βρέθηκε σ' άμηχανία και για να βγη άτ' τή δύσκολη θέση του, σκέφτηκε να καταφύγη σε μία λύρα κάπως... πολλόπλοη.

Σκέφτηκε δηλαδή να στείλη την Κλεοπάτρα πίσω στην Αιγυπτο, να άρρηση την 'Οκταβια στην 'Ελλάδα, να εκστρατεύσει ο ίδιος ενάντιον, της Μηδίας και μόλις επιστρέψει, τότε μόνο ν' άποφασισή για τή περαιτέρω...

Η Κλεοπάτρα μάντεψε έγκαιρός τις κρυφές σκέψεις του 'Αντωνίου και τους ύπολογισμούς του και κατάλαβε ότι, άν έπίκεινε στό σχέδιό του, κινδύνευε να τον χάση για πάντα.

Γι' αυτό λοιπόν, όταν τις άνεκούσιους την άπόφασή του να πάη στη Συρία, ή έρωτευμένη βασίλισσα έπαισε σε μίαν αφάνταστη θλίψη. Ούτε έφραγε πειά, ούτε κοιμόταν, άλλα ήσυχια και άγρυπνη, όπως έμεινε, είχε γίνει κάπνισχη και άξούλινη.

Τότε ο 'Αντώνιος, επειδή φοβήθηκε μήπως ή Κλεοπάτρα δήλητημαστει και τη χάσει, άνέβαλε τό ταξείδι του για τη Μηδία, Ξαναγύρισε στην 'Αλεξάνδρεια και άρχισε να επιδιώκεται εκ νέου στις διασκεδάσεις και στα όργια.

Έν τούτοις, κατά τις άρχές του έτους 34 π. Χ. πήγε στην 'Ασία, όπου είχε άρρήσει τή στρατιωτικά του κλητερόσυσε τους έχθρούς του, αχμαλώτισε τό βασιλέα των Μηδών μαζί με την οικογένειά του και ύπέ-

Η ΔΟΞΑ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Ο ΚΑΝΑΡΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

(Έντυποιές από ένα ταξίδι.)

ΠΟ τούς ήρωες του Εικοσιένα κανένας δεν σπάρθηκε τόσο τυχερός στην ύστεροφημία όσο ο Κανάρης. Ποιος ποιητής εθνοπαίσις δεν τον έγραψε; Ποσοί ζωγράφοι δεν έθεώρησαν υποχρέωσή τους να τον αποθανάτισουν; Έτσι ο ταπεινός μοιραστής που, σε όλη του τη ζωή έδειξε μετριοφροσύνη άπιστητη, εχόρτασε τη δόξα όσο κανένας άλλος ήρωας. Όσο δεν την κινήγασσε, τόσο εκείνη ερχόταν να τον στεφανώσει το ένδοξο κεφάλι του. Ο Βλατάς Ούργας τον έκοιμαε παλιγοριστο στην Εθρώτη με τὰ άθανάτα ποιήματά του.

Κι' αν από την Αθήνα λείπει ακόμα το άγαλμα που θα πήγαινε ταίρι με τον Κολοκοτρώνη, το άγαλμα του στολοκαίτη ναύαρχου, εν τούτοις στην Ιταλία υπάρχει ένα θρωατικό άγαλμα του Κανάρη, κτισμένο από έναν έλεγκτο καλλιτέχη των περασμένων καιρών. Στοιχηματίζω ότι πολλοί λίγοι Έλληνες, ξεροντο το άγαλμα αυτό. Αλλά ε' γινω το ανακάμνω έντελώς το χαίσι σ' ένα μου ταξίδι στη Σικελία, στην παλιή Μεγάλη Ελλάδα, στην όμοια τα πάντα και σήμερα ακόμα, δείχνουν και βροντοφωνούν το μεγαλείο της αρχαίας Ελλάδος.

Λίγες πόλεις στον κόσμο μπορούν να παραβήθουν στην όμορφιά με το Παλέριο, την πρωτεύουσα της Σικελίας. Αιχμηρότηθα θα μου μινωι στην έντύπωση ή μαγεία του κόλπου της. Και αν ή νεότερη πόλις έχει κάποιο άραβικό χαρακτήρα, που τον χρωατίζει στην χαρακτήρι της από τους βαρβάρους Σαρακηνούς, εν τούτοις το σινάλο της, τα μνημεία της, τα άρχαία της άριστοτηματα, δείχνουν την ελληνικότητα της χώρας αυτής. Μήπως στα περίχωρά της δεν υπάρχουν χωριά ολόκληρα που μιλούν άκουμη λαρεθαμμένα ελληνικά;

Ένας φίλος μου λοιπόν προσημείω, ένας Ιταλός λόγιος, ο όποιος με γύρισε σ' όλα όσα έπρεπε να ιδω στο Παλέριο και τα περίχωρά του, μου έπεε ένα απόγευμα:

— Πάμε τώρα στη Βίλλα Τζουάνα να ιδής κάτι που όρισμένους δεν το περιέλας εδω!

Και μ' οδήγησε σ' ένα αληθινό επίγειο παρόδεισο, σ' έναν άπειροτα κήπο σαν τον Εθνικό των Αθηνών, άλλα πολύ θρωατικότα και μεγαλείτερο. Η Βίλλα αυτή άπλώνεται στην αερογαλιά και τα έξωτικά φινά της και τα πανέμορφα λου-

ταξε στην έξουσία του όλη τη χώρα.

Μετά την ένδοξη αυτή έξορταξη του άντι να κήμη όσωι ο προκάτοχοι του τη θρωατευτική είσοδο του στη Ρώμη, προτίμησε να χωράσθω το θρωαικό του στην Αλεξάνδρεια, για να λάβη μέρος στις τιμές και ή Κλεοπάτρα.

Ο σκανδαλόδης αυτός «θρωαβος», ο όποιος έθεωρήθη θρωαβλή κατά της Σογγλίτων και του λαού των Ρωμαίων, έτελέσθη στην Αλεξάνδρεια με κάθε μεγαλοπρέπεια.

Ο Αντώνιος σταμάτησε το άρμα επί του όποιον επέβαινε μεροπιά στην Κλεοπάτρα, που καθόταν άπάνω σε χρυσελεφάντινο θρόνο, και της παρουσίασε επίδεικτικά τας βηφλάς του αιχμαλώτους. Κατόιν διατάξε να παρατεθή σ' ολόκληρο το λαό της πόλεως πλούσιο γευμα και μετά το τέλος του οι δυο θρωατά κάθησαν άπάνω σε χρυσοίς θρόνοις, περιτορημένοι από το πλήθος.

Ο Αντώνιος τότε διεκήρυξε ότι ή Κλεοπάτρα θα φέρη στο έξξθ τον τίτλο «βασιλεύς βασιλέων» και ο γινός της Κασσαρίων «βασιλεύς βασιλέων». Μετά ταύτα ο Αντώνιος απέφασε να ταχτοποιήη τη θέσι των τριών του παιδιών που είχε αποκτήη από την Κλεοπάτρα.

Στο μεγαλείτερο, τον Αλέξανδρο, προσέφερε τον τίτλο «Ηλιος» και του έδωσε ως κτήμη την Κατακόρια, τη Μηρία και την Παροβή. Στη θυγατέρα του Κλεοπάτρα, που είχε το ίδιο όνομα με τη μητέρα της και έπωνομίστη «Σελήνη», έδωσε το βασίλειο της Λιβύης. Τέλος, στο νεότερο γινό του, τον Πτολεμαίο, παραχώρησε τη Φοινίκη, τη Συρία και την Παλαιστίνη.

Η Κλεοπάτρα έλαβε έπωνομιο τον τίτλο της «Νέας Ίσιδος» ή «Νέας θεάς», φώρεσε τη στενή περιβολή και το στέμμα της θεάς Ίσιδος, και μ' αυτή την άμφιεση δεχόταν τις έποικόμενες τόν υπηρεσίον της.

Έπι πλέον ο Αντώνιος διατάξε να χωράσθουν την προτομή της Κλεοπάτρας στην όμοια όρη των αυτοκρατορικών του σημάτων και να γράφουν το όνομά της άπάνω στις άσπίδες των φαλαγγιτών του... **ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Το Δ' Μέρος.**

λουδία της ναυνηφίζοντα από το φλοίσθημα της ολογάλανης θάλαουας.

Ήμωιν γοητεμένοι από μιά τέτοια όμορφιά, άλλα δεν λησμοψουδα και την ύποσχη του φίλου μου και διαρκώς τον φωτοπα τι ήταν επί τέλους έκεινο το άπροσδόκητο που έμελλε να ιδω.

— Έχε ύπομονή! μου έλεγε.

Τέλος, στο βάθος του έπιγειου αυτού παράδεισου δέχομαι, ενώ προχωρούσαμε, ένα περίεργο μνημείο.

Το μνημείο αυτό παρίστανε την άκρη ενός μικρού καραβιού, ένα κομμάτι της πλώρης του, πάνω στο όποιο στεκόνοτοσαν δυο άνδρες. Ο ένας άπ' αυτούς ήταν ο Κανάρης, ο όποιος καθόταν σκεπατός, ενώ όρθος ένας σύντροφός του έδειχνε στο βάθος του ορίζοντα την τουρκική ναυαρχία που σε λίγο έμελλε ο μπουκιότερης να την τινάξη στον άερα.

Στο ένα του χερι ο Κανάρης κρατούσε το στολοκαίτη δαυλό με τον όποιον θα έβασε φωτιά στο μπουφόλο, ενώ με το άλλο άκουμπεσε πάνω σ' ένα μικρόν έτοιμαφόμενο που ήταν δευέμος με σχοιή στην πλώρη του μπουφόλου του.

Το βλέμμα του ήρωα ήταν σταθερό, άποκασιμαίο, γυμνασμο. Κι' έφαγε γοργά γινω για να ιδή αν το τουρκικό καραβή ήταν μόνο του. Έτοιμαζόταν για το έπιπνέοντο καθήρον, που σε λίγο θα γινόταν «πειναφωτο κατόθωμο».

Τα μνησάτια του πονά ν' άτακτα έπεφταν, όποτε να σκεπάζον σχεδόν ολόκληρο το χαλι του στόμα... Τα μαλλιά του άγχινατίε, χωρίς σκέτασμα κινένα στο κεφάλι, δέρονταν από τον άέρα. Το κορμί του ήταν γινω κά μόνον από τη μέση και κάτω το σκέταξε ένα κοντό βραχι. Τα πλατιά στήθη του ήσαν ταταμένα μπροστά, σαν να ήθελαν να αυτά να ταζίνοντο το δρόμο του μπουφόλου του, λίγες στιγμές τον χωρίζον από το κατόθωμο του το άθανάτο.

Σταμάτησα, χωρίς φωνή, συγκλημένοι, μπροστά στο όμοιο αυτό μνημείο που αποθανάτιζε στην ζηνησία ένα από τα θρωατέρα κατόθωματα των άθανάτων ήρωών του Εικοσιένα.

Ο φίλος μου μου διεκήρυξε την ιστορία του άριστοτηματός αυτού. Ο Ιταλός γλύπτης Ταδολέτι, ένας από τους ένδοξοφώδεις έκεινους καλλιτέχες που είχε ποισθη με τις άναμνήσεις της ελληνικής έπαναστάσεως, ήθέλησε να αποθανάτιση τον Κανάρη. Κι' έκανε το σκέτασμα αυτό και το έστειλε στην Έκθεση των Παρισίων το 1878. Ήταν τότε ή έντύπωση που έκανε το έργο αυτό, όποτε ο άγνωστος για το Παριό νεός Ιταλός καλλιτέχης έπρεε το μετάλειο τιμής της γινυτικής.

Η πάσις του Παλέριου, μη λησμοψουδ της ελληνικής καταγογής της—ή άρχαία Πάνομοις— άγρωσε από τον καλλιτέχη το άγαλμα και το έτοιποθέτησε σε μέρος που δεν μπορούσε να θρωθ ή καλύτερο.

Μέσα σ' όμοια λουλουδία, που κλείνοντο το σιδερένιο κηλιδομά του, ύφονοντα πελώριοι φρονίκες. Πίσω, για φόντο είχε ένας πελώριος γέφυρος πλατάνας.

Ήταν δειλιό όταν άπομαζοφίνθηκα από το θαμνισμο όμοιο του μαζοφίνο Κανάρη και μίφοα πονιά, ταχόνασε για να βρονό φωλιά στα πιναφώφια δένδρα, έφραλταν τον χαροπό ήμο στον ήλιο που έβγινε στην όσα του. Ποιό δεν θα λησμοψου το ύπεροχο έκεινο δειλιό στην ολογάλανη έκεινη άκρη της Μεγάλης Ελλάδος.

Και τώρα γοργά ατή μου την άναμνήση με την έλιδα ότι θα ζηνησσο στους άπογόνους του Κανάρη τον είγενη πόθο, σ' αποκτήη και ή Ελλάδα ένα αντίγραφο του όμοιου αυτού μνημείου. Ας γίνη μια πανελλήνιος σνειφαρά, για να μαζευθη το ποσό—δεν είναι διά και σποιδά—που θα χωρεσθη για να γίνη ένα αντίγραφο του άγαλματος του Κανάρη του Παλέριου. Θά ήταν ένα όμοιο στόλισμα στη νέα πλατεία έξω από τα παλιά Άνάκτορα και μιά άποδοση ενδιαιθής της εγγινωσινας; του Έλληνισμοι στον ύπεροχο ήρωά του.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Στάλα με στάλα το νερό το μάγαρο τριπά το.

Το πράγμα π' αγαπά κανείς γυρίζει και μασά το.

Άστροφος γεννήθη ο κόρακας και κόρακος καλλιάζει και μαύρος καταστήνεται και του κρυού του μοιάζει.

Ο Κωνσταντίνος Κανάρης